

VERSLAG VRIENDENDAG 9 november 2024

* De documenten zijn digitaal beschikbaar:
<http://www.fraeylemaborg.nl> (onderdeel: Over Ons - Partners)

=====

1. Opening door de voorzitter, de heer Peter Kamminga.

De voorzitter heet de circa 60 aanwezige Vrienden om 10.30 uur van harte welkom op de Vriendendag van de Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg en is verheugd over de mooie opkomst. Een speciaal welkom voor dhr Erik Mijnheer die de lezing zal verzorgen.

2. Verslag Vriendendag van 13 april 2024*

De voorzitter benoemt enkele punten uit het verslag:

Punt 4: beleidsplan 2025-2028: moet in deze vergadering vastgesteld worden.

Het financieel verslag is behandeld, er is een extra donatie van een echtpaar en de Rotary club ontvangen. Een Vriend heeft een schenkingsovereenkomst op laten stellen.

Actuele ontwikkelingen borg / licht festival, komt Liefke Knol op terug.

Er is gesproken over besteding gelden.

Er zijn geen vragen over het verslag. Het verslag wordt vastgesteld en akkoord bevonden.

De voorzitter dankt de secretaris voor het opstellen van het verslag.

3. Ingekomen stukken en mededelingen

Er zijn 4 afmeldingen binnengekomen voor deze vergadering.

4. Bestuurszaken:

Het nieuwe beleidsplan 2025-2028 staat op de website en de Vrienden hebben hier kennis van kunnen nemen. De voorzitter neemt enkele punten uit het beleidsplan door:

- Missie:

De Vereniging van Vrienden sluit aan bij de missie van Landgoed Fraeylemaborg, zoals verwoord in hun beleidsplan.

- Ambities:

Wij blijven ons inzetten voor het overdragen van het inhoudelijke verhaal en het in stand houden van het unieke karakter van borg en landgoed. Van belang is meer aandacht voor doelgroepen zoals laaggeletterden, gehandicapten, anderstaligen, jongeren en ouderen. Dit vraagt soms ook om eventuele (technische) aanpassingen.

- Actiepunten:

1. Het behouden van het ledenaantal.
2. Het behouden van 2x per jaar een Vriendendag.
3. Het fysiek aanwezig zijn bij evenementen op het Landgoed.
4. Netwerk uitbreiden bijvoorbeeld uitwisseling met andere borgen.
5. Digitale aanmelding Vrienden en betaling bijvoorbeeld met een QR code.
6. Eventuele noodzakelijke actualisatie van de statuten.

Pionieren:

Er is een podcast in de maak waarvoor nog een goede titel wordt gezocht.

De bedoeling is dat deze voor de kerst zal uitkomen. Aan het maken van een podcast zijn geen kosten verbonden.

Het bestuur bestaat momenteel uit 6 leden. Om het op peil te houden zijn we op zoek naar een algemeen bestuurslid. Bent u geïnteresseerd? Dan kunt u zich aanmelden bij de voorzitter.

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg

5. Actuele ontwikkelingen rond de Fraeylemaborg:

Directeur Liefke Knol is verheugd dat er zoveel Vrienden aanwezig zijn, het is een betrokken Vereniging van Vrienden.

Ze heeft dit jaar een hele cyclus meegemaakt. Liefke gaat nader in op het stuk in het DvhN over het opstappen van het bestuur van het Landgoed. De Gerrit van Houten Stichting is de eigenaar van het Landgoed. Er is een aparte Stichting opgericht te weten Stichting Landgoed. Er is een verschil van inzicht o.a. over de onderlinge verhouding en rolverdeling en verdeling van zeggenschap en verantwoordelijkheden. Stichting Landgoed wil graag veranderingen doorvoeren. Stichting Gerrit van Houten heeft het gevoel dat ze teveel op afstand staat. Dit alles is uitgemond in een patstelling vandaar dat het bestuur van het Landgoed haar zetels ter beschikking heeft gesteld.

Er is altijd goed samengewerkt tussen beide Stichtingen. Patstelling is niet goed, er is ook begrip voor maar we moeten wel verder. De procedure voor het zoeken van nieuwe bestuursleden is gestart. Er zijn inmiddels een aantal serieuze kandidaten en de verwachting is dat in december het bestuur weer tot 5 leden kan worden aangevuld. Medewerkers, vrijwilligers en bezoekers hebben van deze ontwikkelingen niet veel meegekregen

We hopen dat we met het nieuwe bestuur weer tot goede gesprekken kunnen komen en een nieuwe start kunnen maken.

De nieuwe ontwikkelingen die door de Vrienden mogelijk zijn gemaakt:

Voor het Van Hulten plan is door de Vrienden een groot bedrag toegezegd. Het park wordt weer in top conditie gebracht en de historische lijnen worden teruggebracht. De bedoeling was om hier al eerder mee te beginnen. De vergunning van de gemeente is nu rond. De regeling van de provincie is aangevraagd. Een voorwaarde voor deze regeling is dat er nog niet met de werkzaamheden mag worden begonnen.

We moeten even afwachten wat de provincie gaat doen. Met de werkzaamheden zal aan de voorzijde van het park worden begonnen en dan vervolgens naar de achterzijde worden voltooid.

Ook de Boslaan wordt aangepakt.

De introfilm moest vernieuwd worden, dit is inmiddels gebeurd. De première van de film wordt hier vertoond. De vernieuwde film is mede mogelijk gemaakt door de donatie van de Vrienden. De film zal ook in het Duits, Engels en Frans verschijnen en is binnenkort in de borg te zien.

Ook is er een bijdrage toegezegd voor het nieuwe winterevenement "Licht op Fraeylema"

De bijdrage voor de artistieke verlichting van de borg is blijvend, dit kan elk jaar weer gebruikt worden. Het festival is een experiment en dit jaar moet blijken of het aanslaat. De Vrienden hebben inmiddels een uitnodiging ontvangen voor donderdag 12 december om het festival gratis te bezoeken.

Er wordt gewerkt met een tijdslot ivm de drukte zodat iedereen het ook goed kan bekijken. Op de voorgrond van de borg komt een winterterras. Liefke laat een paar foto's van enkele lichtobjecten zien. De spannende wandelroute van ongeveer 1 kilometer zal langs licht- en geluidskunstwerken gaan. Een aantal kunstwerken wordt ingehuurd. Er is hierbij samengewerkt met Noorderpoort, Minerva en cursisten van Kielzorg. De Wiekslag ism Kielzorg maken lichtdieren en poppen op stokken en de kinderen lopen bij de opening met deze objecten naar de borg. Dit is ook een manier om de omgeving bij de borg te betrekken.

Liefke heeft een paar "onbescheiden" verzoeken waar ook geld voor gevraagd wordt nl. graag weer een schommel in de Engelse tuin. Het pad en de omgeving hiervoor moeten hersteld worden. Bij de schommel komt ook een bank. Dit hele stuk van het park wordt dan opgeknapt. Voor dit hele project is € 10.000 nodig. Het betreft een duurzame houten schommel die jaren kan blijven staan.

Voor de educatieve activiteiten worden kostuums gebruikt, deze moeten vernieuwd worden. De kosten voor nieuwe kostuums voor vrijwilligers en kinderen bedragen € 2.000.

Museale ontwikkelingen door conservator Carien Kremer:

Na de interessante tentoonstelling, met foto's van Wilco van der Laan, over historie en ontwikkeling van het park is er nu de tentoonstelling "Textielkunst Annie Vriezen". Heel interessant om deze nog even te bekijken. Een imposante collectie Kangxi porselein is verdeeld onder het Groninger museum en de Fraeylemaborg. Het komt uit de collectie van de heer mr. K.R. Dijkhuizen en is door zijn erven in bruikleen gegeven. Tijdens de Kunst en Keramiek dag is er aan de borg een bijzonder bord geschonken. De spiegels en kandelaars uit de vestibule worden gerestaureerd.

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg

Er hangen tijdelijk twee schilderijen uit de Jan Menze van Diepen collectie. De pijnappels van het voorterrein zijn verplaatst. Momenteel gebeurt er veel op het gebied van restauratie. Veel spannende ontwikkelingen.

De herbestedingen die gerealiseerd zijn:

1. Actualisatie introductiefilm	€ 6.500
2. Bijdrage stripboek	€ 11.000
Bijdrage educatieve component	€ 6.000
3. Bijdrage lichtfestival	€ 10.000

Nog te realiseren:

1. Reconstructie schommel, omgeving, bank	€ 10.000
2. Nieuwe historische kostuums	€ 2.000
Totaal	€ 12.000

Het bestuur kan dit toezeggen.

De Vrienden gaan allen akkoord!

ANBI:

Voorzitter, Peter Kamminga, geeft uitleg: De Fraeylemaborg heeft een culturele ANBI status waardoor de Vrienden recht hebben op een mogelijke belastingaftrek van de Vriendenbijdrage. De benodigde formulieren hiervoor kunt u aanvragen op vrienden@fraeylemaborg.nl of bij de belastingdienst.

6. Rondvraag.

Niets voor de rondvraag.

PAUZE

De lezing werd verzorgd door historicus dhr. Erik Mijnheer:

In de tuinen van Het Loo bloeien de controversen.

De rijk geïllustreerde en boeiende lezing ging over de verschillende zienswijzen op de restauratie van paleis Het Loo gedurende de jaren 1956-1984 en de discussies die hierover ontstonden. Eind jaren 70 werd dit paleis grondig gerestaureerd met als doel de situatie te herstellen uit de late 17e eeuw, ten tijde van koning-stadhouder Willem III. Niet iedereen was het eens met dat reconstructieplan. Met name in de jaren 1976-1978 leidde dit tot een brede discussie tot aan de Tweede Kamer toe. Zo was jhr. Henri van der Wyck tegenstander van deze, in zijn ogen, te ingrijpende restauratie. Hij wilde restaureren naar de situatie van begin 19e eeuw en zocht medestanders. Wat waren zijn motieven? Wie waren zijn vrienden? En welke rol speelde het Koninklijk Huis met de dringende wens tot privacy en behoefte aan veiligheid?

Bij de restauratie van paleis Het Loo kozen de restauratiearchitecten voor een reconstruerende aanpak; het terugbrengen naar de situatie rond 1700. Internationaal werd echter een conserverende aanpak (d.w.z. behouden zoals het is) bepleit, zoals vastgelegd in het Charter van Venetië (een stelstel van richtlijnen, opgesteld in 1964 hoe om te gaan met het behoud van erfgoed). In 1984 bepaalde de overheid dat de conserverende aanpak voortaan leidend was.

De reconstructie van de formele tuin, waarvoor tal van bomen achter het paleis gekapt zouden moeten worden, raakte een gevoelige publieke snaar. Het Koninklijk Huis was een voorstander van het restauratieplan. Het herstel van de formele tuin en daarmee de metershoge tuinmuur kwam tegemoet aan de dringende wens tot privacy en behoefte aan veiligheid van de koninklijke familie.

Naar aanleiding van de lezing kwamen er een aantal vragen:

Hoe zit het met kostenplaatje? Waarom moest de verdieping weer afgebroken worden?

Dhr. Mijnheer geeft n.a.v. deze vragen de toelichting dat de zienswijze belangrijker was dan het kostenplaatje.

De voorzitter dankt dhr. Mijnheer hartelijk voor de interessante lezing en de Vrienden bedanken met een groot applaus.

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg

7. Sluiting.

De voorzitter dankt de Vrienden voor hun aanwezigheid en wenst ieder een fijn weekend en tot volgend jaar.

De volgende Vriendendag/ledenvergadering is op: zaterdag 12 april 2025.

Verslag gemaakt door Pia de Vries, secretaris van de Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg